

**Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu,
ul. Ofiar Oświęcimskich 5, 50-069 Wrocław**

**WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH
PUBLICZNYCH**

A. PODSTAWA PRAWNA UDZIELENIA WYJAŚNIENI
Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1113)
B. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENI W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA
Art. 131 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885), art. 80 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.), dalej „uso”.
C. PRZEDSTAWIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH) I PYTANIA (PYTAŃ)
<p>Powiat udziela dotacji dla szkół i placówek publicznych i niepublicznych, prowadzonych na terenie Powiatu przez inne organy niż jednostka samorządu terytorialnego. Tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz sposób i zakres kontroli ich wykorzystania określono w uchwale Rady Powiatu.</p> <p>W dniu 21 stycznia 2013r. Spółka z o.o. zwróciła się pismem do Starosty o przedłużenie terminu złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego. W dniu 26 lutego 2013r. Starosta wyraził zgodę na przedłużenie terminu złożenia wskazanego wyżej wniosku. W dniu 4 lutego 2013r. Spółka z o.o.łożyła wniosek do Starosty o udzielenie zezwolenia na założenie dwóch szkół publicznych dla młodzieży.. Starosta decyzją z 13 z dnia 27 lutego 2013r. oraz decyzją z dnia 27 lutego 2013r. udzielił zezwolenia na założenie z dniem 1 września 2013r. szkół publicznych.</p> <p>Spółka z o. o. pismem z dnia 19.06.2013r. zwróciła się z wnioskiem o udzielenie dotacji w 2013r. z dniem rozpoczęcia działalności, tj. z dniem 1 września 2013r. dla nowoutworzonych szkół. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 80 ustawy o systemie oświaty osoby prowadzące szkoły publiczne mogą co do zasady składać wniosek o dotację niezwłocznie po uzyskaniu od organu zgody na ich prowadzenie. Wydanie tej zgody powoduje jednocześnie obowiązek dotowania szkoły publicznej, co odróżnia obowiązek udzielenia dotacji z art. 80 ustawy o systemie oświaty od obowiązku udzielenia dotacji z art. 90 tejże ustawy.</p> <p>Pytanie:</p> <p>Czy w świetle art. 80 ust. 1 i 3 uso dotacja dla utworzonych w 2013 roku szkół przysługuje z dniem rozpoczęcia działalności, tj. z dniem 1 września 2013r., mimo że szkoły te nie złożyły wniosku do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, nie zostały ujęte w subwencji oświatowej należnej Powiatowi na 2013 rok, a środki na dotowanie tych szkół nie zostały zabezpieczone w budżecie powiatu na 2013 rok ?</p>
D. STANOWISKO WNIOSKUJĘGO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO
<p>Dotacja dla szkół utworzonych w 2013 roku przysługuje od dnia 1 września 2013 roku. Przepis art. 80 ustawy o systemie oświaty nie uzależnia przyznania dotacji od złożenia wniosku do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, natomiast art. 80 ust. 2c uso nakłada jedynie na organy prowadzące przedszkola, szkoły podstawowe, ośrodki i poradnie, o których mowa w tym przepisie, obowiązek podania we wskazanym terminie informacji o planowanej liczbie uczniów. Brak wzmianki o terminie złożenia wniosku, o którym mowa wyżej, oznacza, że odmowa udzielenia dotacji na podstawie art. 80 ustawy o systemie oświaty z uwagi na przekroczenie terminu dokonania takiej czynności nie ma podstawy prawnej.</p> <p>Zgodnie z zapisem art. 17 ust. 5 uso rada powiatu przy ustalaniu sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych i szkół specjalnych ma obowiązek uwzględnienia szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych mających siedzibę na obszarze powiatu, prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze powiatu realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Tym samym nowoutworzone szkoły zostaną ujęte w uchwale Rady Powiatu, regulującej z dniem 1 września 2013 r. zapis przywołanego wyżej artykułu ustawy.</p>

E. WYJAŚNIENIA REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ WE WROCŁAWIU UDZIELONE W TRYBIE ART. 11 PKT 11 USTAWY O REGIONALNYCH IZBACH OBRACHUNKOWYCH

Zdaniem Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu nie jest prawidłowe stanowisko w przedmiotowej sprawie przedstawione przez wnioskującego o udzielenie wyjaśnień.

Ustawa o systemie oświaty nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek udzielenia dotacji szkołom (placówkom) publicznym prowadzonym przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, a także określa wymogi i terminy obowiązujące osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne zakładające i prowadzące szkoły (placówki publiczne) w celu otrzymania dotacji ze środków publicznych.

Obowiązek udzielenia dotacji z budżetu powiatu dla publicznych szkół ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, wynika z art. 80 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 5a uso. Zgodnie z art. 80 ust. 3 uso, publiczne szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego; w przypadku nieprowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoły tego samego typu i rodzaju podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły publicznej danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany został (w art. 80 ust. 4 uso) do ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 80 ust. 2-3b uso, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji. Ponieważ zadaniem własnym powiatu, wymienionym w art. 5 ust. 5a uso, jest m.in. zakładanie i prowadzenie publicznych szkół ponadgimnazjalnych, to z budżetu powiatu publiczne szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne powinny otrzymywać dotacje, w wysokości wynikającej z powołanych wyżej przepisów.

W przedstawionej sytuacji istotne są również przepisy art. 58 uso. Zgodnie z art. 58 ust. 3 uso, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna może założyć szkołę lub placówkę publiczną, ale wymaga to zezwolenia właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego, której zadaniem jest prowadzenie szkół lub placówek publicznych danego typu, a w przypadku szkół artystycznych - zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Wniosek o udzielenie takiego zezwolenia, stosownie do art. 58 ust. 4 uso, składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Jak wynika z art. 58 ust. 4 uso, termin ten może zostać przedłużony za zgodą odpowiednio organu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 58 ust. 3, albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Ustawa o systemie oświaty nie określa wprost terminu wystąpienia przez podmiot ubiegający się o wydanie zezwolenia o przedłużeniu terminu do złożenia wniosku. Niemniej z treści przepisu art. 58 ust. 4 uso należy wnosić, że o przedłużeniu terminu do złożenia wniosku należy wystąpić przed upływem terminu ustalonego w tym przepisie, tj. przed 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki (podobnie M.Pilich, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, wyd. IV, ABC, 2012, LEX – komentarz do art. 58 uso).

Szczegółową treść wniosku określił Minister Edukacji Narodowej i Sportu rozporządzeniem z dnia 4 marca 2004r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną lub osobę fizyczną (Dz.U. nr 46, poz. 438). Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia, wniosek zawiera m.in. określenie typu szkoły lub rodzaju placówki publicznej, datę rozpoczęcia jej działalności oraz przewidywaną liczbę uczniów.

Zachowanie zatem przez osobę prawną lub osobę fizyczną terminu określonego w art. 58 ust. 4 uso, jak i podanie we wniosku o wydanie zezwolenia na założenie szkoły publicznej informacji wymaganych w powołanym rozporządzeniu, powoduje (w przypadku wydania zezwolenia na założenie nowej szkoły),

ze jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest udzielić dotację dla tej szkoły w roku rozpoczęcia działalności, a jednocześnie szkole przysługuje roszczenie o dotację.

Natomiast w sytuacji niezłożenia w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie nowej szkoły, lub niewystąpienie w tym terminie do właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego o przedłużenie terminu do złożenia wniosku przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną o wydanie zezwolenia na założenie nowej publicznej szkoły lub placówki zwalnia jednostkę samorządu terytorialnego z obowiązku udzielenia dotacji w roku rozpoczęcia działalności (w tym przypadku w roku 2013), a organ prowadzący taką szkołę pozbawia roszczeń o dotację w ustawowej wysokości. Od roku następnego (tj. 2014) szkole przysługuje dotacja, ustalona zgodnie z art. 80 ust. 3 uso.

Istnieje natomiast możliwość udzielenia dotacji nowej szkole, w przypadku niezachowania terminów z art. 58 uso, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego dysponuje w budżecie środkami na ten cel, a jej organy wyrażą wolę dotowania szkoły.

Jednocześnie wskazuje się, że poza kompetencjami regionalnych izb obrachunkowych pozostają, przedstawione we wniosku, kwestie dotyczące wydania zezwolenia na prowadzenie publicznej szkoły prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego.

Data udzielenia wyjaśnień

26.08.2013r.

Podpis

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu
Lucyna Hanus
Lucyna Hanus